

Briselē, 2.6.2014.
COM(2014) 410 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Spānijas 2014. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Spānijas stabilitātes programmu 2014. gadam

{SWD(2014) 410 final}

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Spānijas 2014. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Spānijas stabilitātes programmu 2014. gadam

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu¹ un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību², un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu³,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas⁴,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Eiropadome 2010. gada 26. martā piekrita Komisijas priekšlikumam uzsākt jaunu izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju – "Eiropa 2020" –, kam pamatā būtu ciešāka ekonomikas politikas koordinācija, lielākoties pievēršot uzmanību galvenajām jomām, kurās jāīstojas, lai palielinātu Eiropas ilgtspējīgas izaugsmes potenciālu un konkurētspēju.
- (2) Padome 2010. gada 13. jūlijā pieņēma ieteikumu par dalībvalstu un Savienības vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādņēm (2010.–2014. g.) un 2010. gada 21. oktobrī – lēmumu par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm, kas

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

² OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.

³ COM(2014) 410 *final*.

⁴ P7_TA(2014)0128 un P7_TA(2014)0129.

kopā veido "integrētās pamatnostādnes". Dalībvalstis tika aicinātas ņemt vērā šīs integrētās pamatnostādnes savā ekonomikas un nodarbinātības politikā.

- (3) Valstu un valdību vadītāji 2012. gada 29. jūnijā pieņēma lēmumu par "Izaugsmes un nodarbinātības paktu", kas ir saskaņots pamats rīcībai valstu, ES un eurozonas līmenī, izmantojot visas iespējamās sviras, instrumentus un politiku. Viņi pieņēma lēmumu par rīcību, kas jāveic dalībvalstu līmenī, jo īpaši paužot ciešu apņēmību sasniegt stratēģijas "Eiropa 2020" mērķus un īstenot konkrētām valstīm adresētos ieteikumus.
- (4) Padome 2013. gada 9. jūlijā pieņēma ieteikumu par Spānijas 2013. gada valsts reformu programmu un sniedza savu atzinumu par atjaunināto Spānijas stabilitātes programmu 2012.–2016. gadam. Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 473/2013⁵ Komisija 2013. gada 15. novembrī iesniedza savu atzinumu par Spānijas budžeta plāna projektu 2014. gadam⁶.
- (5) Komisija 2013. gada 13. novembrī pieņēma Gada izaugsmes pētījumu⁷, tādējādi uzsākot ekonomikas politikas koordinēšanas 2014. gada Eiropas pusgadu. Tajā pašā dienā Komisija, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 1176/2011, pieņēma brīdinājuma mehānisma ziņojumu⁸, kurā tā noteica Spāniju kā vienu no dalībvalstīm, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats.
- (6) Eiropadome 2013. gada 20. decembrī apstiprināja prioritātes, lai nodrošinātu finanšu stabilitāti, fiskālo konsolidāciju un rīcību izaugsmes sekmēšanai. Tā uzsvēra nepieciešamību īstenot diferencētu, uz izaugsmi vērstu fiskālo konsolidāciju, atjaunot normālus aizdošanas nosacījumus ekonomikai, veicināt izaugsmi un konkurētspēju, risināt bezdarba problēmu un krīzes sociālās sekas un modernizēt valsts pārvaldi.
- (7) Komisija 2014. gada 5. martā publicēja saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu sagatavotā padziļinātā pārskata rezultātus par Spāniju⁹. Komisijas veiktā analīze tai ļauj secināt, ka Spānijā pastāv makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kuras novēršanai vajadzīga īpaša uzraudzība un izšķiroša politikas rīcība. Konkrēti – vairākās jomās pagājušā gadā konstatētās pārmērīgās nelīdzsvarotības novēršana ir viennozīmīgi pavirzījusies uz priekšu, un pozitīvās izaugsmes atjaunošanās ir samazinājusi riskus. Tomēr nelīdzsvarotības apmērs un savstarpēji saistītais raksturs, jo īpaši augstais iekšējā un ārējā parāda līmenis un augstais bezdarba līmenis, nozīmē, ka vājās puses joprojām pastāv.
- (8) Spānija 2014. gada 30. aprīlī iesniedza savu 2014. gada valsts reformu programmu un savu 2014. gada stabilitātes programmu. Abas programmas izvērtētas vienlaikus, lai ņemtu vērā to savstarpējo saistību.
- (9) 2014. gada stabilitātes programmā izklāstītās budžeta stratēģijas mērķis ir līdz 2016. gadam novērst pārmērīgo budžeta deficītu un 2017. gadā sasniegt vidējā termiņa mērķi. Programmā ir apstiprināts vidējā termiņa mērķis, t. i., līdzsvarots budžets strukturālajā izteiksmē, kas ir tālejošāks mērķis, nekā noteikts Stabilitātes un izaugsmes paktā. Saskaņā ar programmu ir plānots 2016. gadā samazināt budžeta deficītu zem 3 % no IKP, kas atbilst Padomes 2013. gada 21. jūnija ieteikumā noteiktajam mērķim, taču, sākot no 2014. gada, programmā plānotais (pārrēķinātās)

⁵ OV L 140, 27.5.2013., 11. lpp.

⁶ C(2013) 8003 *final*.

⁷ COM(2013) 800 *final*.

⁸ COM(2013) 790 *final*.

⁹ SWD(2014) 80 *final*.

strukturālās bilances ikgadējais uzlabojums ir mazāks par ieteikto uzlabojumu. Plānā ir paredzēts 2017. gadā gūt pietiekamus panākumus, lai sasniegtu vidējā termiņa mērķi, kaut arī ar to var nepietikt, lai sasniegtu šo mērķi tajā pašā gadā, kā noteikts programmā. Programmā prognozēts, ka valsts parāda attiecība sasniegs maksimumu 2015. gadā (101,7 % no IKP) un pēc tam sāks samazināties. Budžeta stratēģija, kas izklāstīta programmā, kopumā tikai daļēji atbilst Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībām. Programmas, kuru nav sniegusi vai apstiprinājusi neatkarīga struktūra, budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs ir lielā mērā ticams attiecībā uz 2014. gadu, savukārt attiecībā uz 2015. gadu tas ir pakļauts negatīviem riskiem salīdzinājumā ar Komisijas 2014. gada pavasara prognozi. Programmā plānotie IKP izaugsmes rādītāji 2016. un 2017. gadā, šķiet, ir diezgan optimistiski salīdzinājumā ar pašreizējām aplēsēm par potenciālo ekonomikas izaugsmes rādītāju un atlikušajām pēckrīzes ekonomikas korekciju vajadzībām. Tāpēc negatīvi riski apdraud arī deficīta un parāda korekciju. Turklāt nav pietiekami precīzi norādīti konkrēti pasākumi, kuru mērķis ir no 2015. gada sekmēt kopējā deficīta mērķu sasniegšanu, jo īpaši saistībā ar izmaiņām nodokļu jomas tiesību aktos atbilstoši plānotajai nodokļu reformai. Citi riski ir saistīti ar neparedzēto izdevumu saistībām un ieguvumiem, kas gūti plānoto ietaupījumu rezultātā vietējā un reģionālajā līmenī. Balstoties uz Komisijas prognozi, fiskālo pasākumu apmērs 2013. un 2014. gadā ir par 1,1 procentu punktu mazāks strukturālās bilances (pārrēķināto) izmaiņu izteiksmē (kaut gan šo skaitli palielina potenciālā produkcijas apjoma novērtēšanas metodoloģijas nesenās izmaiņas) un par 0,4 procentu punktiem mazāks salīdzinājumā ar to pasākumu apmēru, kuri tika uzskatīti par vajadzīgiem brīdī, kad tika pieņemts ieteikums saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru. Pamatojoties uz savu programmas novērtējumu un Komisijas prognozi saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97, Padome uzskata, ka budžeta stratēģijas pamatā esošie pasākumi vēl vairāk jākonkretizē un ka ir vajadzīgi papildu pasākumi, lai pilnībā izpildītu Padomes ieteikumu saskaņā ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru.

- (10) Fiskālo strukturālo pasākumu jomā ir gūti panākumi ziņošanā par budžeta izpildi un koriģējošo pasākumu piemērošanā saistību nepildošajām administratīvajām iestādēm; taču joprojām ir iespējams īstenot Spānijas Budžeta stabilitātes konstitucionālajā likumā izklāstītos papildu izpildes mehānismus attiecībā uz saistību nepildošajiem reģioniem. Ir veikti jauni pasākumi, lai visos valdības līmeņos piemērotu komercpiegādātājiem maksājumu veikšanas vidēju termiņu (30 dienas). 2013. gada novembrī ar likumu tika izveidota neatkarīga fiskāla iestāde, un 2014. gada februārī tika iecelts tās priekšsēdētājs. Tomēr šī iestāde nebija laicīgi sākusi darbu, lai novērtētu 2014. gada stabilitātes programmu. 2014. gada valsts reformu programmā arī atzīts, ka jāturpina uzlabot izmaksu lietderību veselības aprūpes un farmaceitisko izdevumu jomā, piemēram, centralizēti iegādājoties farmaceitiskās preces, pārskatot pakalpojumu grozu, izstrādājot digitālus klīniskus datus vai uzlabojot veselības aprūpes iestāžu vadību. Tā kā vairuma turpmāk plānoto fiskālās konsolidācijas pasākumu pamatā ir izdevumu ietaupījumi, tad sistemātiska izdevumu pārskatīšana visos valdības līmeņos palīdzētu noteikt jomas, kurās ietaupījumus varētu gūt izaugsmi veicinošā veidā, vienlaikus ņemot vērā visneaizsargātāko iedzīvotāju vajadzības.
- (11) Spānija 2013. gadā pieņēma jaunus pasākumus, lai samazinātu parādu kropļojošo ietekmi uzņēmumu nodokļu jomā. 2013. gadā Spānija guva arī zināmus panākumus, lai uzlabotu nodokļu saistību izpildi, pastiprinot cīņu pret krāpšanu nodokļu jomā un nedeklarētu nodarbinātību, taču joprojām pastāv nopietnas problēmas. 2013. un

2014. gadā Spānija arī samazināja sociālā nodrošinājuma iemaksas par jauniešu un jaunu darba ņēmēju pieņemšanu darbā. Pēc tam, kad valdības pilnvarota ekspertu komiteja nāca klajā ar visaptverošu ziņojumu par nodokļu reformu, iestādes 2014. gada otrajā ceturksnī plāno iesniegt konkrētus tiesību aktu priekšlikumus. Saskaņā ar 2014. gada valsts reformu programmu šo priekšlikumu mērķis būs modernizēt nodokļu sistēmu, samazināt aizspriedumus pret nodarbinātību, paātrināt nodokļu iekasēšanu, sekmēt ekonomikas attīstību, nodrošināt tirgus viengabalainību un fiskālo neitralitāti un uzlabot Spānijas ekonomikas konkurētspēju, vienlaikus veicinot fiskālo konsolidāciju. Šīs reformas izstrāde un īstenošana būs nozīmīgs faktors turpmākajām ekonomikas perspektīvām un valsts finansēm.

- (12) Finanšu stabilitāti ir sekmējusi banku nozares rekapitalizācija un pārstrukturēšana, kā arī tas, ka tika īstenota 2012. gada jūlijā pieņemtā ESM programma finanšu iestāžu rekapitalizācijai; šī programma tika pabeigta 2014. gada 22. janvārī. Tomēr finanšu nozare Spānijā vēl aizvien saskaras ar ievērojamām problēmām, kas rūpīgi jāuzrauga un jārisina. Turklāt banku labvēlīgāki finansēšanas nosacījumi tiek tikai pakāpeniski attiecināti uz MVU finansēšanu. Nākotnē jānodrošina, ka kredīti arī turpmāk tiek piešķirti dzīvotspējīgām ekonomikas nozarēm, jo privātajā sektorā turpinās samazināties aizņemto līdzekļu īpatsvars. Iestādes ir veikušas vairākus pasākumus, lai uzlabotu uzņēmumu pieeju banku un ārpusbanku finansējumam un atvieglotu uzņēmumu parādu pārstrukturēšanu, taču ir vajadzīgi turpmāki politikas pasākumi.
- (13) Darba tirgū ir konstatējamas zināmas stabilizācijas pazīmes, un 2014. gadā ir paredzama mērena atveseļošanās ar pieaugošu nodarbinātības un zemāku bezdarba līmeni. Tomēr bezdarba līmenis vēl aizvien ir ļoti augsts – 2013. gadā vidēji 26,1 %. Īpašas bažas rada augstais jauniešu bezdarba līmenis (54,3 %) un ievērojamais ilgtermiņa bezdarba līmenis (49,7 % no kopējā bezdarbnieku skaita 2013. gadā); ilgtermiņa bezdarba līmenis ir īpaši augsts gados vecāku un mazkvalificētu darba ņēmēju vidū. Pieejamie 2012. gada darba tirgus reformas izvērtējumi liecina, ka reforma – kopā ar sociālo partneru apņemšanos ievērot 2012.–2014. gadā algu mērenību – ir palīdzējusi uzņēmumiem nodrošināt lielāku iekšējo elastību un ierobežot darbvieta skaita samazināšanu, uzņēmumu līmenī piešķirot prioritāti darba koplīgumiem un paplašinot uzņēmumu iespējas izstāties no koplīguma. Reformas rezultātā ir arī samazinātas kompensācijas izmaksas par netaisnīgu atlaišanu no darba, tā ir palīdzējusi samazināt tiesā apstrīdēto atlaišanas gadījumu skaitu, un ar reformu ir ieviests jauns līguma veids, lai sekmētu stabilu pieņemšanu darbā mazos un vidējos uzņēmumos (MVU). 2013. gadā un 2014. gada sākumā tika ieviesti turpmāki pasākumi, kuru mērķis ir atvieglot stabilu nepilnas slodzes nodarbinātību un samazināt pagaidu sociālā nodrošinājuma iemaksas par jauniem beztermiņa līgumiem. Tomēr nopietna problēma Spānijas darba tirgū vēl aizvien ir segmentācija, dažādo līgumu veidu skaits joprojām ir liels, un atlaišanas pabalstu izmaksu starpība starp fiksēta termiņa līgumiem un beztermiņa līgumiem pat pēc reformas vēl aizvien ir viena no lielākajām Eiropas Savienībā. Aktīva darba tirgus politikas jomā ir gūti panākumi, tostarp tika apstiprināts ikgadējais nodarbinātības plāns (*PAPE*). Tomēr pasākumi, kuru mērķis ir modernizēt un pastiprināt valsts nodarbinātības dienestu, šķiet, atpaliek no grafika, kas varētu traucēt sekmīgu jaunās sistēmas īstenošanu. Ir aizkavējusies vienotā nodarbinātības portāla darbības uzsākšana pilnā apmērā. Ir gūti panākumi sadarbības pastiprināšanā ar privātām nodarbinātības aģentūrām, taču ir vajadzīgi turpmāki centieni.
- (14) Izglītības un apmācības neatbilstība darba tirgus vajadzībām un lielais to bezdarbnieku īpatsvars, kuriem nav oficiālas kvalifikācijas (35,2 %), ietekmē augsto

bezdarba līmeni jauniešu vidū, kā arī ilgstošo bezdarbu. To jauniešu īpatsvars, kuri nav nedz nodarbināti, nedz iesaistīti izglītībā vai apmācībā, vēl joprojām ir augstāks nekā vidēji ES un ir strauji palielinājies. Arī to skolnieku un studentu īpatsvars, kuri priekšlaicīgi pārtrauc izglītību un apmācību, vēl aizvien ir ļoti liels (23,5 %), kaut arī tas samazinās. Augstākās izglītības iegūšanas līmenis ir ilgtspējīgs, taču profesionālās izglītības un apmācības un mācekļības shēmas netiek pietiekami izmantotas, un vidējās profesionālās izglītības un apmācības absolventu prasmes atpaliek no ES vidējā rādītāja. Spānija arī veic darbu saistībā ar pasākumiem, kuru mērķis ir sekmēt jauniešu nodarbinātību. Tagad tiek īstenota 2013. gada martā iesniegtā Valsts jauniešu nodarbinātības un uzņēmējdarbības stratēģija 2013.–2016. gadam, kaut arī vēl jāievieš daži pasākumi. Balstoties uz šo stratēģiju, Spānija ir rīkojusies, lai saskaņā ar Garantijas jauniešiem shēmu cīnītos pret jauniešu bezdarbu. Zināmi panākumi ir konstatēti saistībā ar pasākumiem, kuru mērķis ir cīnīties pret priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu un veicināt duālu profesionālo izglītību un apmācību, taču joprojām būtiska ir pilnīga īstenošana un finansējuma efektīva izmantošana. Duālās profesionālās apmācības jomā ir vajadzīga turpmāka koordinācija starp visām iesaistītajām personām (tostarp lēmumu pieņēmējiem un apmācības organizētājiem visos valdības līmeņos, kā arī darba devējiem), lai pilnveidotu sistēmu, panāktu labāku apmācības atbilstību darba tirgus vajadzībām un garantētu duālās profesionālās izglītības un apmācības modeļu savietojamību starp dažādiem reģioniem.

- (15) Spānija nesasniedz ES vidējo līmeni attiecībā uz svarīgākajiem rādītājiem, ar kuriem mēra nabadzību un sociālo atstumtību (īpaši apdraudēti ir bērni un jaunieši); galvenais šīs situācijas iemesls ir stāvoklis darba tirgū, kā arī ierobežotā sociālās aizsardzības efektivitāte nabadzības samazināšanas jomā. Krīzes rezultātā Spānijā tika konstatēts arī viens no lielākajiem māsaimniecību bruto izmantojamo ienākumu samazinājumiem un viens no augstākajiem ienākumu nevienlīdzības rādītājiem Eiropas Savienībā. Svarīgākie uzdevumi ir vienkāršot sociālās palīdzības pieprasīšanas procedūras un uzlabot pārvaldību un iestāžu savstarpējo koordināciju valsts, reģionālajā un vietējā līmenī. 2013.–2016. gada valsts rīcības plānā par sociālo iekļaušanu ir paredzēts piemērots politikas satvars, lai pielāgotu aktīva darba tirgus politikas pasākumus no darba tirgus attālinātajiem cilvēkiem, novērstu bērnu nabadzību un uzlabotu ģimenes atbalsta dienestu efektivitāti. Turklāt sociālajai palīdzībai un pabalstiem ir ierobežota resursu pārdales ietekme uz dažādām apdraudētajām grupām, kas liecina par to, ka pasākumi nav pietiekami mērķtiecīgi. Raitu pāreju no sociālās palīdzības saņemšanas uz reintegrāciju darba tirgū kavē arī nepietiekama koordinācija starp nodarbinātības un sociālajiem dienestiem (tostarp reģionālajā un vietējā līmenī) un administratīvais slogs saistībā ar pieeju minimālo ienākumu shēmām.
- (16) Spānija ir guvusi panākumus, īstenojot strukturālās reformas izaugsmes un konkurētspējas veicināšanai, kas kopumā atbilst 2013. gada valsts reformu programmā iekļautajiem plāniem. 2013. gada decembrī tika pieņemts likums par tirgus vienotības garantiju, un pašlaik norit tā sarežģītā īstenošana. 2013. gada rudenī pieņemtais likums par uzņēmējdarbību ir arī ieviesis uzlabojumus saistībā ar uzņēmumu maksātspējas regulējumu un elastīgākiem uzņēmumu veidiem, kā arī attiecībā uz uzņēmumu internacionalizācijas atbalsta shēmu racionalizāciju. Ir paplašinājusies ātru licencēšanas procedūru izmantošana, tādējādi vienkāršojot nelielu mazumtirdzniecības veikalu atvēršanu, un ir veikti citi pasākumi, lai atvieglinātu uzņēmumu licencēšanu. Tomēr vēl joprojām nav pieņemti sekundārie tiesību akti, ar kuriem atļauj 2013. gada septembra uzņēmējdarbības likumā

noteiktajos īsākajos termiņos izveidot privātas sabiedrības ar ierobežotu atbildību, izmantojot vienas pieturas aģentūras. Turklāt, ņemot vērā Spānijas atpalcību no citām eurozonas valstīm attiecībā uz uzņēmumu lielumu, jāturpina pārskatīt regulatīvie šķēršļi uzņēmumu izaugsmei, tostarp nodokļu jomā. Ilgi gaidītā profesionālo pakalpojumu reforma ir aizkavējusies un ir jāpaātrina. Nav veikti pasākumi, lai atceltu ierobežojumus lielu mazumtirdzniecības veikalu izveidei. Spānijas pētniecības un inovācijas sistēmai jāpalielina savu zinātnisko rezultātu kvalitāte, jāpastiprina valsts un privātā sektora sadarbība un jāatvieglo pētniecības un inovācijas rezultātu pārvēršana komerciālos produktos. Spānijas valdība 2013. gadā pieņēma zinātnes, tehnoloģijas un inovācijas valsts stratēģiju, kurai vēl aizvien ir vajadzīgs atbalsts no valsts finansējuma. Turklāt joprojām nav izveidota jaunā valsts pētniecības aģentūra, kuras uzdevums ir efektīvi pārvaldīt valsts finansējumu pētniecības un izstrādes jomā.

- (17) Elektroenerģijas tarifu deficīta novēršanai ir veikti būtiski pasākumi (jo īpaši samazinot sistēmas izmaksas), kaut gan konkrētā reformas ietekme – it īpaši atjaunojamo energoresursu jomā – vēl nav pilnībā skaidra. Valdība izvērtē iespējas līdz minimumam mazināt negatīvās sekas, kas varētu rasties valsts finansēm maksas autoceļu maksātnespējas dēļ. Iestādes ir izveidojušas datubāzi ar ekonomikas, vides, transporta jomas un citiem rādītājiem, kuri sekmē analīzi pirms ieguldījumu veikšanas infrastruktūrā, taču nav vēl izveidojušas neatkarīgu novērošanas struktūru, kas palīdz novērtēt lielus infrastruktūras projektus, kuri plānoti nākotnē. Efektīvu konkurenci pasažieru un kravu dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu jomā joprojām kavē tehniski un juridiski šķēršļi, tādējādi neļaujot efektīvi izmantot esošo bagātīgo infrastruktūru.
- (18) Valsts pārvaldes reforma virzās uz priekšu. 2013. gada decembrī tika pieņemta valsts vietējās pārvaldes reforma, un pašlaik darbojas ekspertu komiteja valsts pārvaldes reformas jomā, kas turpinās darbu 2014. un 2015. gadā. Tiesu sistēmas reforma ir dažādos pabeigšanas un/vai īstenošanas posmos un ir jāpabeidz. Nesenie pasākumi korupcijas apkarošanas jomā cita starpā ir 2013. gada decembrī pieņemtais likums par pārrēķināmību, sabiedrības piekļuvi informācijai un labu pārvaldību, kā arī divi likumprojekti par partiju finansējuma uzraudzību un augsta līmeņa amatpersonu atbildību. Pašlaik tiek īstenots 2012.–2014. gada valsts plāns pret nelikumīgu nodarbinātību un krāpniecību sociālā nodrošinājuma jomā. Spānija ir arī paplašinājusi savu starptautisko nolīgumu tīklu, lai apmainītos ar nodokļu aprēķiniem vajadzīgo informāciju, un uzsākusi projektu ar privātiem uzņēmumiem, lai izvērtētu iespējamus uzlabojumus nodokļu atvieglojumu sistēmas pārvaldībā.
- (19) Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir veikusi visaptverošu analīzi par Spānijas ekonomikas politiku. Tā ir izvērtējusi stabilitātes programmu un valsts reformu programmu. Komisija ir ņēmusi vērā ne tikai programmu lietderību ilgtermiņā fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Spānijā, bet arī to atbilstību ES noteikumiem un norādēm, ņemot vērā to, ka jānostiprina Eiropas Savienības vispārējā ekonomiskā pārvaldība, kas panākams, turpmākajos valsts lēmumos ievērojot ES līmeņa norādes. Komisijas ieteikumi saskaņā ar Eiropas pusgadu ir atspoguļoti 1. līdz 8. ieteikumā.
- (20) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi Spānijas stabilitātes programmu, un tās atzinums¹⁰ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā.

¹⁰ Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.

- (21) Ņemot vērā Komisijas padziļināto pārskatu un šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi valsts reformu programmu un stabilitātes programmu. Tās ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti 1., 2., 3., 4., 6., 7. un 8. ieteikumā.
- (22) Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir arī veikusi analīzi par visas eurozonas ekonomikas politiku. Pamatojoties uz to, Padome ir sniegusi konkrētus ieteikumus, kas adresēti dalībvalstīm, kuru naudas vienība ir euro. Spānijai būtu arī jānodrošina pilnīga un savlaicīga minēto ieteikumu īstenošana,

AR ŠO IESAKA Spānijai laikposmā no 2014. gada līdz 2015. gadam rīkoties šādi.

1. Sākot no 2014. gada, pastiprināt budžeta stratēģiju, jo īpaši pilnībā precizējot pamata pasākumus 2015. gadam un turpmākajam laikposmam, lai tādējādi līdz 2016. gadam ilgtspējīgā veidā novērstu pārmērīgo budžeta deficītu, veicot strukturālās korekcijas, kas paredzētas Padomes ieteikumā atbilstoši pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrai. Ilgstošai fiskālās nelīdzsvarotības korekcijai ir nepieciešams ticamā veidā īstenot vērienīgas strukturālās reformas, lai palielinātu pielāgošanās spējas un veicinātu potenciālo izaugsmi un nodarbinātību. Pēc pārmērīgā budžeta deficīta novēršanas veikt strukturālās korekcijas, lai sasniegtu vidējā termiņa mērķi (katru gadu vismaz 0,5 % vai vairāk, ja ekonomiskie apstākļi ir labvēlīgi), vai vajadzības gadījumā nodrošināt parādsaistību noteikuma ievērošanu, lai panāktu, ka augstā vispārējās valdības parāda attiecība sāk ilgtspējīgi samazināties. Nodrošināt, ka jaunā neatkarīgā fiskālā iestāde pēc iespējas ātrāk kļūst pilnībā darbotiespējīga, un nodrošināt, ka Budžeta stabilitātes konstitucionālajā likumā paredzētie preventīvie, korigējošie un izpildes pasākumi tiek pilnībā īstenoti visos valdības līmeņos, tostarp novēršot publiskā sektora komerciālos parādus. Līdz 2015. gada februārim veikt sistemātisku pārskatu par izdevumiem visos valdības līmeņos, lai nodrošinātu publiskā sektora izdevumu efektivitātes un kvalitātes uzlabošanu. Turpināt palielināt izmaksu lietderību veselības aprūpes nozarē, jo īpaši vēl vairāk racionalizējot izdevumus par zālēm (tostarp slimnīcās) un pastiprinot koordināciju starp dažādiem aprūpes veidiem, vienlaikus saglabājot neaizsargātākajām grupām pieeju šai nozarei. Līdz 2014. gada beigām pieņemt visaptverošu reformu nodokļu jomā, lai panāktu, ka nodokļu sistēma ir vienkāršāka un vairāk rosina izaugsmi un darbvieta izveidi, vides saglabāšanu un ieņēmumu stabilitāti. Šajā nolūkā ieņēmumi ir jāpārorientē uz nodokļiem ar mazāku kropļojošu ietekmi, piemēram, patēriņa un vides nodokļiem (piemēram, degvielas nodokļiem) un regulāriem īpašuma nodokļiem; jāatceļ neefektīvi izdevumi iedzīvotāju un uzņēmumu ienākumu nodokļu jomā; jāizvērtē iespēja samazināt darba devēju sociālā nodrošinājuma iemaksas, jo īpaši slikti atalgota darba gadījumā; jāturpina samazināt parādu kropļojošo ietekmi uzņēmumu nodokļu jomā; jāveic pasākumi, lai nepieļautu to, ka nodokļu sistēma kavē netraucētu Spānijas iekšējā tirgus darbību. Pastiprināt cīņu pret nodokļu nemaksāšanu.
2. Pabeigt krājbanku nozares reformu attiecībā uz sekundāro tiesību aktu pieņemšanu un pabeigt valstij piederošo krājbanku pārstrukturēšanu, lai tādējādi paātrinātu to pilnīgu atvēršanu un atvieglinātu to atgriešanos privātā īpašumā. Atbalstīt banku centienus saglabāt spēcīgus kapitāla rādītājus, uzraudzīt *Sareb* darbību, lai nodrošinātu aktīvu laicīgu pārdošanu, vienlaikus pēc iespējas samazinot izmaksas, kas jāsedz nodokļu maksātājiem. Pabeigt šobrīd veicamos pasākumus ar mērķi paplašināt MVU piekļuvi finansējumam, jo īpaši pabeidzot pašreizējos pasākumus ārpusbanku finanšu starpniecības uzlabošanai. Novērst atlikušos trūkumus uzņēmumu maksātnespējas regulējumā, jo īpaši uzlabojot maksātnespējas

administratoru zināšanas un palielinot tiesu sistēmas jaudu izskatīt maksātnespējas lietas un izstrādāt pastāvīgu regulējumu personu maksātnespējas jomā.

3. Veikt jaunus pasākumus, lai samazinātu darba tirgus segmentāciju par labu stabilām un kvalitatīvām darbvietām, tostarp samazinot darba līgumu veidu skaitu un nodrošinot, ka līdzsvarotā veidā tiek izmantotas ar atlaišanu no darba saistītās tiesības. Turpināt regulāri uzraudzīt darba tirgus reformas. Veicināt tādu reālās algas attīstību, kas atbilst darbvietu izveides mērķim. Saistībā ar bezdarbnieka pabalstiem uzsvērt darba meklēšanas prasību. Uzlabot aktīva darba tirgus politikas (tostarp darbā pieņemšanas subsīdiju) efektivitāti un mērķtiecīgumu, jo īpaši attiecībā uz personām, kurām ir grūtāk piekļūt nodarbinātībai. Pastiprināt koordināciju starp darba tirgus un izglītības un apmācības politiku. Paātrināt valsts nodarbinātības dienestu modernizāciju, lai nodrošinātu efektīvu individuālu konsultēšanu, piemērotas apmācības un darba atrašanu atbilstoši prasmēm, veltot īpašu uzmanību ilgtermiņa bezdarbniekiem. Līdz 2014. gada beigām nodrošināt efektīvu publiskā un privātā sektora sadarbību darbā iekārtošanas pakalpojumu jomā un uzraudzīt sniegto pakalpojumu kvalitāti. Nodrošināt efektīvu vienotā nodarbinātības portāla darbību un apvienot to ar turpmākiem pasākumiem darbaspēka mobilitātes atbalstam.
4. Īstenot Jauniešu uzņēmējdarbības un nodarbinātības 2013.–2016. gada stratēģiju un izvērtēt tās efektivitāti. Piedāvāt jauniešiem kvalitatīvas darba, mācekļa prakses un stažēšanās iespējas un attiecināt šos piedāvājumus arī uz neregistrētiem gados jauniem bezdarbniekiem saskaņā ar mērķiem, kas noteikti Garantijas jauniešiem shēmā. Efektīvi īstenot jaunās shēmas izglītības jomā, lai uzlabotu pamatskolas un vidusskolas izglītības kvalitāti. Uzlabot norādes un palielināt atbalstu to jauniešu grupām, kurus apdraud priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas risks. Palielināt profesionālās izglītības, apmācības un augstākās izglītības atbilstību darba tirgus vajadzībām, jo īpaši pastiprinot sadarbību ar darba devējiem un atbalstot meistarību un pasniedzēju apmācību.
5. Īstenot 2013.–2016. gada valsts rīcības plānu par sociālo iekļaušanu un novērtēt tā efektivitāti, aptverot visus šā plāna mērķus. Pastiprināt administratīvās spējas un sadarbību starp nodarbinātības un sociālajiem dienestiem, lai piedāvātu integrētus risinājumus, kuru mērķis ir atbalstīt bezdarba apdraudētās personas, un pilnveidotu procedūras, lai sekmētu pāreju no minimālo ienākumu shēmām uz darba tirgu. Sociālo pārvedumu progresivitātes un efektivitātes nodrošināšanas nolūkā uzlabot ģimenes atbalsta shēmu mērķtiecīgumu un to pakalpojumu kvalitāti, kas paredzēti mājāsaimniecībām ar maziem ienākumiem, kurās dzīvo bērni.
6. Nodrošināt, ka Likums Nr. 20/1013 par tirgus viengabalainību tiek vērienīgi un raiti īstenots visos pārvaldes līmeņos. Līdz 2014. gada beigām pieņemt profesionālo pakalpojumu un profesionālo apvienību vērienīgu reformu, ar kuru tiek noteiktas profesijas, kam ir vajadzīga reģistrācija profesionālā organizācijā, kā arī profesionālo struktūru pārredzamība un atbildība, un ar kuru tiek liberalizētas nepamatoti ierobežotas profesionālas darbības un nodrošināta tirgus viengabalainība attiecībā uz piekļuvi profesionāliem pakalpojumiem un to veikšanu Spānijā. Vēl vairāk saīsināt uzņēmuma izveidei vajadzīgo procedūru ilgumu un samazināt šo procedūru izmaksas un skaitu. Atcelt nepamatotus ierobežojumus izveidot mazumtirdzniecības telpas ar lielu platību, jo īpaši pārskatot esošos reģionālos plānošanas noteikumus. Noteikt finansējuma avotus jaunajai zinātnes, tehnoloģijas un inovācijas valsts stratēģijai un nodrošināt, ka darbu sāk jaunā valsts pētniecības aģentūra.

7. Pēc reformas pieņemšanas 2013. gadā nodrošināt, ka, sākot no 2014. gada, tiek efektīvi novērsts deficīts elektroenerģijas sistēmā, tostarp vajadzības gadījumā veicot turpmākus strukturālus pasākumus. Risināt maksas autoceļu maksātnespējas problēmu tā, lai līdz minimumam mazinātu izmaksas valstij. Līdz 2014. gada beigām izveidot neatkarīgu novērtēšanas punktu, lai sekmētu turpmāku lielu infrastruktūras projektu izvērtējumu. Veikt pasākumus, lai nodrošinātu efektīvu konkurenci kravu un pasažieru dzelzceļa pakalpojumu jomā.
8. Visos valdības līmeņos īstenot ieteikumus, kurus izteica komiteja valsts pārvaldes reformas jomā. Pastiprināt kontroles mehānismus un palielināt administratīvo lēmumu pārredzamību, jo īpaši reģionālajā un vietējā līmenī. Pabeigt un cieši uzraudzīt šobrīd veicamos pasākumus cīņā pret ēnu ekonomiku un nedeklarētu nodarbinātību. Pieņemt sāktās tiesu iestāžu struktūras un tiesu kartes reformas un nodrošināt pieņemto reformu īstenošanu.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*